

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**СИЛАБУС ВИБІРКОВОГО
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ»**

Мова навчання – українська
Шифр та найменування галузі знань 18 «Виробництво та технології»
Код та найменування спеціальності 181 «Харчові технології»
Освітньо-професійна програма «Технології м'ясних і рибних продуктів»
Ступінь вищої освіти магістр

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності 181 «Харчові технології»

« 15 » грудня 2023 р протокол № 3

Реєстраційний номер в навчальному відділі НЦООП

К 08-08

Кафедра:
Викладач:

Профайл

1. Загальна інформація

Технології м'яса, риби і морепродуктів

Агунова Лариса Володимирівна,
доцент кафедри технології м'яса,
риби і морепродуктів, кандидат те-
хнічних наук, доцент

Контакти:

тел: +38 (048) 712-42-50

+38 (048) 712-41-37

e-mail: agunova.lora@gmail.com

Освітній компонент викладається на 1 курсі у 2 семестрі

Кількість: кредитів – 3; годин – 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	30	6	24
заочна	14	6	8
Самостійна робота, годин	Денна – 60		Заочна – 76

Розклад занять

2. Анотація освітнього компоненту

Вивчення освітнього компоненту (ОК) «*Методика викладання у закладах вищої освіти*» дозволяє раціонально поєднати загальнодидактичні методи, прийоми і засоби навчання, які застосовуються для організації навчального процесу у системі вищої освіти та розкрити концепції, основи теорії і методики викладання фахових ОК у закладах вищої освіти. Практичне завдання ОК полягає у наданні методичної допомоги майбутнім фахівцям з оволодіння найбільш раціональними способами та прийомами організації навчального процесу. Навчальні методики передбачають огляд, аналіз, оцінку теоретичних положень викладачем у взаємодії зі здобувачами під час проведення занять.

Логічно і послідовно розглянуті питання методики підготовки та проведення навчальних занять у вищій школі (лекції, індивідуальні заняття, практичні, лабораторні роботи та консультацій); методики проведення різних видів занять з використанням активних методів навчання; методики організації педагогічного контролю у ЗВО та ін.

Освітній компонент «*Методика викладання у закладах вищої освіти*» базується на знаннях, отриманих здобувачем вищої освіти в результаті вивчення освітніх компонент «*Методологія та організація наукових досліджень*».

3. Мета освітнього компоненту

Мета освітнього компоненту «*Методика викладання у закладах вищої освіти*» – ознайомлення здобувачів СВО «магістр» з організацією навчального процесу у закладах вищої освіти та методиками його проведення; формами контролю засвоєння вивченого матеріалу; формування у майбутнього фахівця високого кваліфікаційного рівня та комплексної підготовки професіонала із міцно сформованими потребами у постійній професійній самоосвіті і саморозвитку.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «*Методика викладання у закладах вищої освіти*» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені у Стандарті вищої освіти України зі спеціальності [181 «Харчові технології»](#) та освітньо-професійній програмі [«Технології м'ясних і рибних продуктів»](#) підготовки магістрів.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері харчових технологій

Загальні компетентності:

- ЗК 1** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
ЗК 3 Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
ЗК 4 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК 5** Здатність презентувати та обговорювати результати наукових досліджень і проєктів

Програмні результати навчання:

- РН 1** Відшукувати систематизувати та аналізувати науково-технічну інформацію з різних джерел для вирішення професійних та наукових завдань у сфері харчових технологій
РН 10 Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері харчових технологій, аналізувати їх результати, аргументувати висновки

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1.			
Основи організації процесу навчання у вищій школі у контексті розвитку освіти			
1	Структура системи вищої освіти в Україні. Сучасна система вищої освіти в Україні та її особливості. Державна політика в галузі вищої освіти та концептуальні напрями її розвитку. Структура вищої освіти. Ступені вищої освіти в Україні. Документи про вищу освіту. Рейтинг закладів вищої освіти. Європейська кредитно-трансферна система (ECTS). Інтеграція України в європейський освітній простір	1	1
2	Форми і методи навчання у вищій школі. Методичні основи підготовки та проведення лекційних занять. Методика підготовки та проведення семінарських занять. Методика організації та проведення лабораторних і практичних занять. Консультування як форма роботи зі здобувачами. Організація самостійної роботи здобувачів. Форми, методи і засоби організації самостійної навчальної діяльності здобувачів. Практична підготовка магістранта: організація асистентської практики.	1	1
3	Методичні основи підготовки навчально-методичних та дидактичних матеріалів. Типові види навчально-методичних матеріалів у вищій школі. Загальні методичні основи підготовки підручників з фаховоорієнтованих дисциплін. Електронні підручники. Методичні вимоги до підготовки навчальних посібників. Підготовка методичних вказівок, тестових завдань та інших навчально-методичних і дидактичних матеріалів. Загальні питання методики підготовки мультимедійних навчально-методичних матеріалів для організації самостійної навчальної діяльності здобувачів.	2	2
4	Види та прийоми активізації процесу навчання у вищій школі. Використання сучасних освітніх технологій. Застосування сучасних технічних засобів у процесі навчання. Дистанційне навчання як самостійний елемент сучасної підготовки здобувачів. Активізація процесу	1	1

	навчання засобами організації ділових ігор. Організація навчально-пізнавальної діяльності здобувачів з використанням нових інформаційних технологій.		
5	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів, контроль і самоконтроль навчальної роботи у закладах вищої освіти. Модульна система організації навчального процесу й рейтинговий контроль знань здобувачів. Поняття про сутність контролю, його компоненти. Функції контролю. Педагогічні вимоги до оцінювання навчальних досягнень здобувачів. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів. Методи і форми контролю знань здобувачів. Система вмінь самоорганізації і самоконтролю студентів	1	1
	Всього за ОК:	6	6

5.2. Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Публічні виступи і загальні вимоги до них	4	4
2.	Розроблення тестових завдань для педагогічного контролю знань	4	—
3.	Загальні вимоги до написання наукової публікації	4	4
4.	Загальні вимоги до змісту та оформлення навчальних посібників та навчально-методичної літератури	4	—
5.	Міжнародні науково-метричні бази та індекси цитування	4	—
6.	Створення презентацій, як організація спілкування викладача зі здобувачами	4	—
	Всього за ОК:	24	8

5.3. Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	<i>Написання реферату та підготовка короткої доповіді за темою:</i>	30	30
1	Пріоритетні напрями державної політики щодо розвитку вищої освіти в Україні		
2	Заходи з реформування системи освіти в Україні		
3	Комплексу нормативних документів щодо розроблення складових системи стандартів вищої освіти в Україні		
4	Європейський простір вищої освіти		
5	Особливості систем вищої освіти у країнах Європи, у США та Японії		
6	Зміст Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS)		
7	Навчально-методичний комплекс і його складові		
8	Освітньо-професійна програма (ОПП) підготовки кадрів у вищій школі		
9	Навчальний план, його структура і порядок реалізації		
10	Графік навчального процесу, його роль і порядок складання		
11	Освітні платформи для створення презентацій		
12	Навчальне навантаження викладача і його види		
13	Структура робочого часу викладача		
14	Мета і завдання курсового проектування		
15	Мета і завдання дипломного проектування		
16	Суб'єкт-суб'єктні відносини в навчальному процесі		
17	Мета і завдання практичної підготовки студентів. Види практик		
18	Форми активізації навчального процесу		
19	Педагогічні освітні технології		

20	Програмоване навчання		
21	Алгоритмічний процес в педагогіці		
22	Ігри для інтенсивного навчання		
23	Діалогові технології навчання		
24	Кейс-технології навчання у вищій школі		
25	Самостійна робота і метод «портфоліо»		
26	Професійно-методична компетентність викладача		
27	Інноваційні технології викладання фахових дисциплін		
28	Об'єктивні та суб'єктивні аспекти інтенсифікації процесу навчання у вишах України		
29	Методи навчання за логікою передачі і сприймання навчальної інформації		
30	Методи навчання за рівнем напруженості пізнавальної діяльності		
2	Підготовка презентації за темою реферату	30	46
Всього за ОК:		60	76

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролю.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- письмові контрольні роботи за окремими темами або модульні контрольні роботи;
- тестування знань здобувачів з певних тем або з певних окремих питань ОК;
- виконання і захист лабораторних робіт;
- усне опитування.

Підсумковий контроль – **диференційований залік**

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	денна	заочна
Змістовний модуль 1.		
Основи організації процесу навчання у вищій школі у контексті розвитку освіти		
Лекційний курс *	—	—
Практичні роботи *	30	10
Самостійна робота (у вигляді індивідуального завдання № 1)*	30	40
Самостійна робота (у вигляді індивідуального завдання № 2)*	30	40
Тестування *	10	10
Всього за змістовний модуль 1	100	50
Всього	100	100

Примітка: *Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті](#)

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів

Практичні роботи (приклад оцінювання однієї роботи)

4,1 – 5,0 бали	практична виконана/відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
3,6 – 4,0 бали	практична виконана/відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
3,1 – 3,5 балів	практична виконана/відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
2,5 – 3,0 бали	практична виконана/відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0 – 2,4 балів	практична не виконана/відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Самостійна робота

Денна	Заочна	Критерії оцінювання	Оцінка
28...30 балів	38...40 балів	Самостійна робота виконана згідно із запропонованою темою та у встановлений термін, зауважень немає	відмінно
23...27 балів	33...37 балів	Самостійна робота виконана, при відповіді допущені неточності або пізніше встановленого терміну	дуже добре
18...22 балів	28...32 балів	Самостійна робота виконана, відповіді неповні, допущені помилки	добре
15...17 балів	20...24 балів	Самостійна робота виконана, відповіді неповні, допущені грубі помилки	достатньо
0...14 балів	0...19 балів	Самостійна робота виконана на низькому рівні, відповіді незадовільні	незадовільно

Тестування

9,0 – 10,0 балів	90 – 100 % правильних відповідей	відмінно
8,0 – 8,9 балів	74 – 89% правильних відповідей	дуже добре
7,0 – 7,9 балів	60 – 73% правильних відповідей	добре
5,0 – 6,9 балів	35 – 59 % правильних відповідей	достатньо
0 – 4,9 балів	0 – 35 % правильних відповідей	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття:

- словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія;
- наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація;
- пояснювально-демонстративний метод, проблемний виклад.

Практичні заняття: аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, виконання розрахункових завдань.

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, реферування.

8. Інформаційні ресурси

Базові:

1. Вдосконалення викладання у вищій освіті: теорія та практика [Електронний ресурс] = Teaching Excellence in Higher Education: Theory and Practice : монографія / [С. Калашнікова, Н. Базелюк, О. Базелюк, та ін.]; за наук. ред. С. Калашнікової ; Ін-т вищої освіти НАПН України. Київ, 2023. 255 с.
<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2013663>
2. Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В. В. Стинська ; Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника. Івано-Франківськ : НАІР, 2022. 180 с.
<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2041922>
3. Черняк Г. А. Конспект лекцій з дисципліни "Основи психології та педагогіки" [Електронний ресурс]: для бакалаврів усіх спец. ден. та заоч. форм навчання / Г. А. Черняк ; відп. за вип. А. О. Соловей ; Каф. соціології, філософії і права. Одеса : ОНАХТ, 2019. Електрон. текст. дані: 53 с.
<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT-cnrv.BibRecord.165401>
4. Савченко Т.В. Конспект лекцій з дисципліни "Методика викладання у ЗВО" [Електронний ресурс] : галузь знань 07 "Управління та адміністрування" спец. 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" ступінь магістр / Т. В. Савченко ; відп. за вип. Н. Й. Басюркіна; Каф. управління бізнесом. Одеса : ОНАХТ, 2021. 52 с.
<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentView?docid=OdONAHNT.1620376&field=0>
5. Савченко Т.В. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни "Методика викладання у ЗВО" [Електронний ресурс] : галузь знань 07 "Управління та адміністрування" спец. 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" ступінь магістр / Т. В. Савченко ; відп. за вип. Н. Й. Басюркіна ; Каф. управління бізнесом. Одеса : ОНАХТ, 2021. 26 с.
<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1620401>

Додаткові:

6. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 16.08.2023).
7. Резван О. Методика викладання у вищій школі / О.О. Резван. Харків, ХНАДУ: «Міськ-друк», 2012. 152 с.
8. Туркот Т. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т.І. Туркот. К.: Кондор, 2011. 628 с.
9. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі. Методичні рекомендації / В.В. Стинська. Івано-Франківськ, 2016. 65 с.
10. Положення про організацію освітнього процесу в ОНТУ URL: <https://ontu.edu.ua/download/pubinfo/Provision-educat-process-ONUT.pdf> (дата звернення: 16.08.2023).
11. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Чинний від 2016-01-07. Вид. офіц. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.
12. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація: навч.-метод. посіб. К.: НАДУ, 2008. 184 с.

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перерахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [Вимог ISO 9001:2015](#) та [роботодавців](#).

Викладач

/ПІДПИСАНО/
(підпис)

Лариса АГУНОВА
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри Технології м'яса, риби і морепродуктів
(назва кафедри)

Протокол від «27» жовтня 2023 р. № 4

В. о. завідувачки кафедри ТМРiМ /ПІДПИСАНО/ Лариса АГУНОВА
(назва кафедри) (підпис) (Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП «Технології м'ясних і рибних продуктів»
доцент кафедри технології м'яса, риби і морепродуктів

/ПІДПИСАНО/
(підпис)

Лариса АГУНОВА
(Ім'я, ПРІЗВИЩЕ)